

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

obisk Lidije Šentjurg v labodu

Ob prazniku naše delovne organizacije in dnevu žena nas je letos obiskala tovarišica LIDIJA ŠENTJURC, članica sveta federacije. Tokrat je bila med nami že drugič, saj nas je obiskala tudi ob petdeset letnici. Velika revolucionarka in družbenopolitična delavka, ki te dni praznuje sedemdeset rojstni dan in petdeset letnico

aktivnega revolucionarnega dela, je spregovorila tudi družbenopolitičnemu aktivu naše delovne organizacije. Potem, ko so člani aktiva predali točke dnevnega reda — ta je zajemal vlogo družbenopolitičnih organizacij v sedanjem trenutku, informacijo o cenah in priprave na tretji kongres samoupravljalcev, je stekla tudi beseda o dnevu žena. „AFŽ in druge ženske organizacije danes niso več potrebne, saj so jih uspešno nadomestile druge družbenopolitične organizacije. Ob svojem prazniku bi morale ženske združeno nastopiti proti agresijam v svetu, spodbujati mednarodno solidarnost, saj v mnogih deželah žene še danes niso svobodne.“ Ugotovitvam tovarišice Šentjurčeve so sledile tudi druge, med njimi tudi mnenje tovarišice Morosinjeve, predsednice Sveta za družbeno aktiv-

nost žensk pri OK SZDL Novo mesto. Dejala je, da v občini vse več žensk odloča o samoupravnem in delegatskem sistemu in da zastopljenosti ni več čutiti. Predstavnica TOZD TIP — TOP je opozorila na delež žena v borbi za boljše delovne pogoje, na skrb za naše upokojenke, socialno šibke družine... Splošne ugotovitve že nekaj let nazaj kažejo na odstopanje od idejne vsebine praznika žena, hkrati pa lahko tudi že ugotovimo, da je vendarle praznovanje osmega marca vse bolj delavno, da je to priložnost za pretres nekaterih še vedno odprtih problemov naših žena oziroma družin (vrtci, zdravstvo, družbenopolitična aktivnost žensk in podobno) in da ta dan dobiva tudi v današnjem času svojo družbeno vlogo in težo.

Seveda pa je za naše —

Labodove—delovne—sredine 8. marec še nekaj več. Je praznik delovne organizacije. Ob tem dnevu se še bolj kot sicer ponosno ozremo v svoje delo, v uspehe in veseli smo, da nas je ob tej priložnosti obiskala tovarišica Lidija Šentjurg, žena in borka, katere lik je našemu — pretežno ženskemu kolektivu — svetel vzgled.

Ob zaključku obiska si je tov. Šentjurčeva ogledala razstavo na temo „Dolenjska...“ na v borbi za enakopravnost in svobodo ter njen delež v kulturi. „Kot že velikokrat doslej, je tudi to razstavo pripravil tov. Bogo Komelj, v imenu študijske knjižnice pa nas je pozdravila tudi tov. Nataša Petrov. Mnogi liki predstavljeni v razstavi so zaživel ob razlagi tov. Komelja, svoje spomine na soborke pa je obudila tudi tov. Šentjurčeva.



Družbenopolitičnem aktivu, na katerem so bili prisotni tudi predstavniki SOb Novo mesto, je spregovorila tov. Šentjurčeva o vsebini 8. marca. Navdušeno je podprla Labodovo idejo za obuditev partizanskih delavnic pod Rogom, kjer je tudi sama dobila svojo prvo partizansko uniformo. foto Pavlin

skupni interesi

Dobro zastavljen razvojni plan razvoja civilne zaštite TOZD

Leto 1980 je zadnje leto, izvajanja načrtnih (dogovorjenih) planskih nalog iz 5-letnega razvojnega načrta ljudske obrambe, civilne in narodne zaštite. Doslej smo na tem področju v naših nekaterih TOZD-ih na tem področju dosegli pomembne rezultate.

Dosežena stopnja organiziranosti, opremljenosti, usposobljenosti in pripravljenosti je najboljši porok, da ni okoliščin, ki bi presenetile civilno in narodno zaščito v naši DO, zlasti v TOZD Delta Ptuj, čeprav dosti ne zaostajajo novomeški TOZD.

V zvezi s tem velja poudariti, da se je tudi glede na ta del dejavnosti potrdila ocena, da sta se splošna ljudska obramba in družbena samozaščita v dosednji praksi 5-letnega načrta (1976–1980) razvili in uveljavili kot enoten sistem svoje redne dejavnosti.

Ocene in ugotovitve kažejo, da SLO in DSz vedno bolj postajata sestavni del rednega izvajanja samoupravnih pravic in odgovornosti delovnih ljudi TOZD, njihove družbeno politične dejavnosti in izkazovanja socialističnega patriotizma.

Lahko bi rekli, da je načelno pojmovanje zasnove SLO marsikje večje od sposobnosti in pripravljenosti uresničiti to zasnovo v praksi.

V preteklem 5-letnem obdobju (1976–1980) je CZ v TOZD DO Labod naraslo za

1/4 zaposlenih. V sestavu je 82 % angažiranih, žensk, ki imajo gasilski ali 80 urni tečaj prve medicinske pomoči.

V sedanjem 5-letnem obdobju lahko računamo na številčno rast civilne zaštite do 1/3 zaposlenih delavcev.

Zasluga za tako hitro rast CZ v minulih 5-letih je odpiranje delovnega mesta in nastavitve kadra za navedeno dejavnost v DO Labod. Prav ta zavest pa je uplivala na to, da imamo danes v naših TOZD-ih dobro organizirano civilno zaščito.

Odločilno vlogo v največji vpliv pri uresničevanju temeljnih opredelitev in stališč XI Kongresa ZKJ so bili odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, zlasti OOZK TOZD.

Njihova visoka stopnja politične zavesti za organiziranost in usposobljenost CZ zasluži veliko pozornost javnosti naše družbe, ki se je izpričala v minulem obdobju razvojnega načrta. Uspešnost take zamisli o enotnosti družbene samozaščite se je potrdila na številnih vajah in preizkušnjah naše opredeljenosti, usposobljenosti in pripravljenosti.

Leto 1980 je potekalo v znamenju intenzivnega dela na priprave in izdelavo načrta razvoja CZ za obdobje 1981–1985. Ta prehojena pot v obdobju 12 mesecev ni bila lahka. Roki in obseg nalog so bili močno napeti in vse bolj zahtevni.

Izdelani načrt temelji na analizi dosedanje materialne izpolnjenosti kadrov in enot CZ in nove metodologije o izdelavi razvojnega načrta CZ – (Ur. list SFRJ št. 6 in 29/80).

Z načrtom je opredeljena nabava ustreznih materialno-tehničnih sredstev in opreme za štabe in enote CZ 80 % do leta

1985, ki jo je določila repušiška materialna formacija za CZ.

Sprejeti sklepi in stališča, ki so postavljeni v novem razvojnem načrtu pa teže da jih 100 % realiziramo v opredeljenem času 1981–1985.

Sklepi delavkega sveta TOZD predstavlja glavni del razvojnega načrta kot obvezo poveljniku štaba za njegovo 100 % realizacijo.

Nanašajo se na organiziranost, normativno ureditev, varnostno vzgojo v cilju krepitev varnostne kulture in uresničevanja koncepta splošne ljudske obrambe.

Sprejemanje razvojnega 5-letnega plana CZ in NZ za tekoče srednjeročno obdobje je z obrambenega vidika izredno pomemben dogodek, že zlasti zato, ker skozi 12 let, od ustanovitve CZ niso tako sodelovale družbene strukture v OZD v razpravi in sprejemu razvojnega načrta TOZD.

Druga značilnost tega dogodka je v tem, da je večina naših TOZD-ov v DO Labod prvič izdelala kvalitetne razvojne načrte CZ in ga ugradila v svoj gospodarski plan.

V načrt so vneseni vsi poglobljeni elementi, ki zagotavljajo boljši pregled v opremljanju štaba in enot CZ.

To daje načrtu novo družbeno kvaliteto, s katero odločno približuje zavest celovitnemu sistemu načrtovanja, v katerem je prav združeno delo temeljni in neposredni nosilec planskih odločitev.

Ob vsem tem pa moramo vendarle tudi poudariti, da sistem samoupravnega načrtovanja še gradimo in dograjujemo, da planski dokumenti ne izražajo vedno novega družbenega bistva, da načrtov ne sprejemajo vedno le tisti, ki jih bodo tudi uresničevali.

Za to bistvo pa se moramo tudi bojevati, kajti tudi najbolje pripravljene načrte ne bodo veliko vredni, če ne bodo plod delovnih ljudi, njihovih interesov in pripravljenosti, da jih tudi izpolnijo.

V zvezi s tem velja poudariti, da so posamezni TOZD v DO Labod, ki nočejo ali ne znajo videti potrebo izdelave obrambnega načrta, da ne rečemo potrebo in značilnost izdelave razvojnega načrta za civilno zaščito, čeprav je za nami polnih 12 let od ustanovitve civilne zaštite v SRS in SFRJ.

Dokaz te trditve je zapisnik občinske inšpekcije in ne izdelani 5-letni razvojni načrt CZ za obdobje 1981–1985.

Vzroki za te težave so delno v nepoznavanju zakona in zakonskih sankcij ter neresni sprejem ukaza in navodila upravnih organov SOB in na koncu tudi kot posledica naših notranjih napak in slabosti.

Ne moremo se zadovoljiti z ugotovitvami, da delavci razumejo in sprejemajo SLO in DSz, pač pa je treba vsakogar vključiti, zlasti pa še vodilne delavce, v naloge na tem področju.

Da bi se izognili dosedanjih slabosti in praksi je potrebno odločno prekiniti s tradicionalizmom in konzervativno zavestjo in miselnostjo, ter začeti hitreje ustvarjati boljše pogoje kolektivne zaštite in dela na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Mislím, da bi morali pri tem zagotoviti odločno vlogo delavkega sveta in v tej zvezi tudi večjo aktivnost OOZK v TOZD. To pa zato, ker imamo skupni cilj in skupni družbeni interes, zlasti v sedanjih mednarodnih razmerah.

Ob koncu bi rad poudaril, da so dosedanje izkušnje dokazale utemeljenosti in pravilnosti naših opredelitev, da se moramo pravočasno organizirati, pripraviti in izdelati ustrezne načrte v skladu z zakonskimi določili in občinskimi navodili, toda to je mogoče uvesti le s pripravljenostjo vseh, predvsem pa individualno – poslovojskih organov in komitejev za SLO in DSz.

V tekočem srednjeročnem obdobju bomo posebno pozornost posvetili namenskemu izvajanju finančnih sredstev za izgradnjo dvonamenskih zaklonišč in usposabljanj CZ za uspešno izvajanje zaščitnih ukrepov v miru in vojni.

V naslednji številki sledi članek, „Civilna zaščita se razvija in ustvarja z delom in skozi delo“.

Referent obrambe
ILIĆ MILAN



„Bolje rat nego pakt! – Bolje grob nego rob!“ – Beograd je 27. marca 1941 grmel v navdušenju revolucionarnih množic, ki so pod vodstvom komunistične partije ostro demonstrirale proti izdajalski in protiljudski politiki kraljevske vlade.



Po aktivu so si predstavniki DPO skupaj s tov. Šetjurčevu ogledali proizvodnjo srajc v TOZD Ločna. foto Pavlin

nobena evidenca in nobeno delo nista samo sebi namen

Najprej želim opozoriti, da v konkretnem primeru ne gre za aktivnost sedanje strokovne službe v DSSS ali v TOZD ampak za ravnanje prejšnjih strokovnih služb v delovni organizaciji „Modna oblačila“ Ljubljana, ki se je potem preimenovala v TIP-TOP.

Ko sem od strokovne službe sedanjega TOZD Tip-Top v Ljubljani dobil seznam dolžnikov stanovanjskega posojila ter seznam dolžnikov po računih sindikalne prodaje (29 dolžnikov), sem najprej pomislil, da bom imel veliko dela s tožbenimi zahtevki, na žalost se je hitro pokazalo, da se mi ne bo treba „matrati“, ker so vse terjatve iz leta 1967-1969, kar

dejansko pomeni, da so zapadle ali po domače rečeno propadle. Ta primer kaže tudi na odnos posameznika do svoje OZD in do njenih sredstev. Zato menim, da je naslov prispevka pravilen, torej nobena evidenca, nobeno delo ni samo sebi namen, ampak z evidenco želimo ugotoviti dejansko stanje, uveljaviti naše pravice in omogočiti poravnavo svojih obveznosti do drugih, vendar v ustreznem upravičenem znesku, ne pa morda v obsegu, ki ga zatrjuje naš upnik. Res je, da je družba zaradi skupnih interesov podpirala določene obveznosti glede vodenja evidence, da bi se zagotovilo zakonito ravnanje in razpolaganje z družbeno lastnino (sprejem per. obr. in ZR). Takšna evidenca zagotavlja tudi OZD, da ugotavlja uspešnost svojega poslovanja in da analizira posamezne elemente poslovanja ter prevzema ustrezne ukrepe zaradi izboljšanja poslovanja.

Menim, da vlada nad delavci zavzetost, da se uskladijo poslovni dohodki in podatki in reprentirajo skozi periodični obračun oz. zaključni račun. To pa predvsem zaradi tega, ker je to obveznost, ki jo nalagajo predpisi. Čisto drugače pa se obnašamo, če je kakšen poslov-

ni dogodek oz. evidenca takšnega značaja, da s svojim stanjem prizadene le organizacijo. Drugače si ne moremo razlagati podobnega stanja, kot je naš primer. Salda-konti niso sami sebi namen, ampak so prvotno namenjeni evidentiranju medsebojne obveznosti, pravočasni izterjavi terjatev, ki jih ima organizacija do posameznika ali do drugih OZD oziroma da pravočasno vroči to zahtevo z vsem potreb im materialom, službi, ki je pooblaščen za vlaganje tožbenih zahtevkov. Le na ta način ta del poslovne evidence lahko prispeva k povečanju naše poslovnosti oz. prepreči zmanjšanje že ustvarjenih sredstev in le na ta način opravičuje svoj obstoj ne pa obstoj zaradi evidence.

Prav tako ne smejo biti sama sebi namen druga opravila, ker morajo določene rezultate ne glede na to, ali gre za neposreden ali pa za posreden vpliv na ustvarjanje dohodka oz. ali gre za uveljavljanje odnosov med OZD ali pa za uveljavljanje pravic delavcev - posameznikov. Prav tako splošni akti niso sami sebi namen, ker se v vse večji meri lahko prepričamo, da lahko razvijamo dohodkovne odnose med TOZD oz. OZD. da lahko

organizirano vodimo določen delovni proces ali postopek in priznamo ustrezne samoupravne pravice oz. jih lahko uveljavljamo na posameznem področju le, če imamo to področje urejeno, tako iz stališča materialnega prava, kar pomeni opredeliti pogoje in pravice-odnose, tako s stališča formalnega prava, kar pomeni opredeliti postopek, v katerem se lahko ugotavljajo pravice in obveznosti oz. uveljavljajo pravice, ki gredo posameznim OZD ali delavcu.

PERIĆ DMITAR, dipl. iur.

ZAKAJ KREPIMO LJUDSKO OBRAMBO?

„Tudi danes so na svetu sile, ki jim takšna Jugoslavija ne ustreza in skušajo spodkopati njeno trdnost in stabilnost. Zato si moramo prizadevati, da bomo še bolj razvili sistem splošne ljudske obrambe in družbene samozščite in v skladu s tem krepili in usposabljali naše oborožene sile...“

NIKOLA LJUBIČIĆ -
26. 11. 80

popis prebivalstva se je že začel

V Sloveniji bo 10.000 popisovalcev, stroški popisa za vsakega prebivalca pa znašajo 80 dinarjev

Čeprav pravi april še ni tukaj, že lahko trdimo, da se je popis prebivalcev že začel. Lastniki stanovanj za počitek in rekreacijo so namreč medtem že dobili po pošti obrazec, ki ga morajo sami izpolniti in ga še pred začetkom popisa poslati občinskim popisnim komisijam.

Tudi v dnevnem časopisju lahko iz dneva v dan beremo več o popisu, ki nas doleti vsakih deset let in se stalno izpopolnjuje ter dopolnjuje. Letos bomo morali dati zato več podatkov kot prejšnja leta, saj bodo statistični podatki, ki

jih bo dal popis, važna osnova za sprejemanje odločitev o nadaljnjem razvoju našega gospodarstva in naše samoupravne družbe. Zato je še toliko bolj pomembno, da bodo podatki pravilni in lahko dostopni, kar bo olajšalo naporno delo popisovalcev.

Zavedati se moramo, da popis prebivalstva ni enostavna in poceni stvar. Pri popisu v Sloveniji bo sodelovalo kar 10.000 popisovalcev, stroški popisa pa bodo znašali 80 dinarjev na prebivalca. V uporabi bo več obrazcev. Omenili smo že pomožni obrazec P-2/pom, katerega so že prejeli državljani, ki imajo v posesti stanovanje za počitek in oddih. Delovne organizacije, kjer ste zaposleni, bodo za vas izpolnile obrazec P-1/B. V roke ga boste dobili pred pričetkom popisa in ga oddali popisovalcu, ko bo prišel na vaš dom popisovat. Na tem obrazcu bodo podatki o vaši izobrazbi, o kvalifikaciji, o poklicu, ki ga opravljate in o delovni organizaciji, v kateri ste zaposleni.

Popisovalec bo uporabljal dva obrazca. To je popisnica P-1, na katero bo vpisoval osebne podatke vsakega družinskega člana posebej, in vprašalnik za stanovanje in gospodinj-

stvo P-2, kjer bo vpisoval podatke o stanovanju in načinu uporabe, za lastnike kmetijskih obdelovalnih površin pa bo vpisoval tudi podrobnejše podatke o velikosti in obdelavi teh površin. Posebej bodo popisali tudi kmetijsko mehanizacijo, ki se je kmetovalec poslužuje.

In še enkrat: kaj lahko in kaj moramo narediti, da bo popis prebivalstva uspel in da bodo sorazmerno velika sredstva in velik trud pravilno naloženi?

Predvsem moramo biti v času popisa in do prihoda popisovalca na svojem domu dosegljivi. Kdor to ne bo mogel biti ali ima posebne razloge, naj to pravočasno sporoči svojemu krajevemu uradu! Pri roki moramo imeti tudi vse osebne podatke za vse člane družine, podatke o stanovanju in posesti in morda tudi o naših najbližjih, ki so na začasnem delu v tujini. Važna je tudi nova matična številka (EMŠO), ki jo bodo do dneva popisa dobili vsi Slovenci.

O nwsih državljanih, ki so na začasnem delu v tujini, bodo dale podatke občinske skupnosti za zaposlovanje. Kar pa bo potrebno še dopolniti, bodo to naredili popisovalci na terenu s pomočjo sorodnikov, sosedov

in znancev, ki so jim osebe in razmere dobro poznane.

Na točko 9 prvega obrazca, ki sprašuje o pripadnosti narodu, narodnosti ali etični skupini, občanom tudi tokrat ni obvezno odgovoriti.

Vsi podatki, ki jih bo dal popis, so uradna tajnost in se ne bodo uporabljali v drge namene kot za statistične preglede. Zato se ni treba nikomur bati in podatke prikrivati. Huje pa bi bilo, če bi podatke potvarjali, saj zakon za ponarejanje in prikrivanje podatkov ter za oviranje popisovalcev določa tudi ostre kazni.

N. S.

Ob tem naj le še dodamo, da v kadrovskih službah že delajo na posebnih pomožnih obrazcih. Le tega bo dobil vsak delavec v svoji TOZD in ga bo ob popisu predal popisovalcu. Še enkrat naj ponovimo, da vsi podatki služijo le statistiki, zato jih nikar ne skrivajmo ali potvarjamo! Z odgovornim odnosom bomo pomagali popisovalcem, ki nas bodo obiskali med 24. in 27. marcem, da bodo svoje delo lahko opravili.



Drobna pozornost tistim, ki so se upokojili v lanskem letu. foto Pavlin



Teleks v tajništvu DO neprestano brni in nam krajša razdalje

praznovanje 8. marca v delti

Tudi letošnje praznovanje dneva žena smo v TOZD Delta povezali s praznikom delovne organizacije. Praznovanje je potekalo v delovnem vzdušju. V počastitev dneva žena so se pomerile šivilje – mladinke v šivanju in krojenju. Tekmovale so skupinsko za svojo izmeno in posamezno. Tekmovalke so same skrojile srajco in same opravile vse operacije šivanja. Strokovna komisija je pri oceni upoštevala aktualnost izdelka in kvaliteto oziroma pravilnost sešitih operacij. Tekmovanje je bilo 21. 2. 81.

Tudi strelska družina TOZD Delta je v počastitev praznika organizirala in izvedla 22. 2. 81 občinsko strelsko tekmovanje. Tekmovanja se je udeležilo 96 strelk in strelcev občine Ptuj. Izvedeno je bilo tudi družinsko strelsko tekmovanje. V četrtek 5. marca so nas v času malice prijetno presenetili učenci OŠ Tone Žnidarič in izvedli kratek program.

Osrednja proslava dneva žena je bila v soboto 7. 3. 81. Kulturni program je pripravila mladina.

Ob tej priliki so bila podeljena številna priznanja in nagrade. Priznanja in nagrade so dobili delavci za 10, 20 in 30 let dela v tovarni. Letos smo imeli kar 46 takih sodelavcev, ki so dobili jubilejne nagrade.

Knjižne nagrade so bile podeljene najboljšim delavcem, katere izbira sindikat. Najboljši mladinki, katero izbira OO ZSM in najboljšemu družbenopolitičnemu delavcu, katerega izbira OOZK.

Nagrado za najboljše delavce so dobili:

v izmeni 100 tov. Repec Marija

v izmeni 200 tov. Spurej Zofka

v režiji tov. Vajda Jože

Za najboljšo mladinko je bila izbrana tov. Petek Marija, za najboljšo družbenopolitično delavko pa tov. Belovič Olga. Priznanja in značke je na proslavi dobilo tudi 43 aktivnih krvodajalcev za 5, 10, 15, 20 in 25 kratno dajanje krvi.

Mladinci so pripravili in sodelovali na kvizu znanja na temo „varstvo pri delu“, kateri je bil izveden na sami proslavi.

Tekmovalke so pokazale dokajšnje znanje, zmagala je ekipa „200“.

Tudi v tekmovanju šivanja je zmagala ekipa „200“, najboljša posameznica pa je bila tov. Kokol Marija iz izmene 100. Na proslavi je bilo podeljeno priznanje najboljšim strelcem in sicer tov. Skok Miri iz Strelske družine Turnišče, najboljši družinski strelki tov. Lesjak Anki, ki je osvojila prehodno medaljo in zlato puščico, najboljšim posameznikom pa so bile podeljene značke dobrega strelca.

Proslavo so nam popestrili cicibani iz vrtca in otroci naših delavk. Za vedro razpoloženje pa je poskrbel tudi ansambel Prerod s svojimi melodijami.

ob 40- letnici vstaje

V letošnjem letu bomo Jugoslovani praznovali 40-letnico vstaje naših narodov in narodnosti proti okupatorju in v naši republiki 40. obletnico OF. Oba jubileja sta tesno povezana z našo revolucijo, ki traja že štirideset let. Ohranjanje in razvijanje revolucionarnih tradicij je v rasti naših narodov neprestano prisotno, v tem duhu rastejo nove in nove generacije, v tem duhu se gradi naša socialistična Jugoslavija. Začetki te revolucionarne miselnosti segajo seveda posamično še mnogo dlje. Ena teh začetnih stopinj pa je vezana tudi na našo delovno organizacijo. Beseda je o stavki v Polhovi tovarni in o aktivnosti komunistov v Pencovi tovarni.

Prireditve, ki jih bomo ob posameznih praznikih organizirali v naših delovnih sredinah bodo skozi celo letošnje leto vezane na 40 letnico oborožene vstaje naših narodov in narodnosti in za 40 letnico Osvobodilne fronte. Potekala bodo v duhu ohranjanja in razvijanja revolucionarnih izročil in kot taka bodo gotovo najtesneje povezana z imenom našega tovariša Tita. Ob praznovanju pomembnih jubilejev pa bo usmerjena naša aktivnost v nadaljnjo krepitev in razvoj materialne osnove, našega samoupravljanja in naše skupne naloge – prizadevanja za stabilizacijo.

Veliko smo že govorili o obveščanju, toda žal ne moremo govoriti o uspešnih rezultatih, saj še vedno tiči za tem premajhna odgovornost in občutek obveznosti posameznikov.

V letu 1980, ko je bila v teku akcija „Tisoč delavcev – sodelavcev“, je informiranje tako v naši sredini kot tudi v širšem smislu bolj zaživela, toda letos, ko bi moralo steči še gladkeje, je ponovno čutili mrtvilo. Ali smo pisali le zaradi akcije? Bomo ponovno iskali vzroke v pomanjkanju prostega časa in podobno? Ne! Žal bo treba zopet sestiti za mizo, vzeti v roke papir in svinčnik in se lotiti kakšne aktualne teme.

kje ste, dopisniki?

Premajhen odziv je iz strani članov družbenopolitičnih organizacij, delegatske baze, predvsem pa iz strani neposrednih proizvajalcev. Družbenopolitične organizacije bi lahko v glasilih objavljale svoje programe dela, obveščale sodelavce o svojih prizadevanjih, uspehih in neuspehih. Delavci iz neposredne proizvodnje, ki jih tarejo posamezna vprašanja, pa naj bi svoja mnenja tudi napisali, ne pa da se zadovoljijo le z ustmenim podajanjem svojemu sodelavcu.

Ta sestavek naj bo le majhno opozorilo za naše nadaljne delo, opozorilo vsem tistim, ki se boste morda le odločili in napisali nekaj novic iz vaše sredine. Ne pozabite! Informiranje je pot, ki vodi k uspešnejšim rezultatom dela!

MARIJA ŠTAMFELJ

KITAJSKE MISLI

Potrebujemo sovažnika in prijatelja, da nas ranita v srce: prvi te opravlja, drugi pa ti to sporoči.

Če je velika zamisel brez etike, to sploh ni nobena zamisel.

Bolje je molčati in biti v očeh drugih bedak kot spregovoriti in odstraniti vsak dvom.

naši jubilanti

TOZD DELTA

Deset let dela v Delti praznujejo:

TEREZIJA KOVAČEC
LIZIKA LUKEŽIČ
MARIJA KOS
MILANA LADIČ
NADA NIKOLOVSKI
ANGELA NOTERSBERG
ANGELA PERGER
MAJDA ZORKO
NEŽKA HRGA
MARIJA MOČNIK
VLADKA PAPEŽ
KATICA TRAFELA
IDA FURMAN
JOŽICA HADLER
MARIJA KRIŽANEC
TONČKA KUPLEN
IVANKA TRS
JOŽICA KODRIČ
HERMINA HORVAT
ALBINA KRANJC
LJUBICA ZADRAVEC
IVANKA ČURKOVIČ
ALOJZ PRELOG
MARIJA ŠTUMPF
FRANC VOJSK
SLAVKO VIDOVIČ
MARTA ŠPINDLER
MILENA PIGNER

Dvajset let v DELTI praznujejo:

MARIJA MOHORIC
KATA MURKS
ANTONIJA VINDIŠ
VERONIKA BELŠAK
ELIZABETA LJUBEC
ERNA PUKŠIČ
MARJAN TOPOLOVEC
KRISTINA PIHLER
ANGELA VRABL
MARIJA ZUPANČIČ
OLGA KOLARIČ
MARIJA POLANC
ROZIKA TERBULEC
ŠTEFKA VIDOVIČ
NIKO ČUHALEV
JOŽICA LAH

Trideset let v DELTI
ELIZABETA BRNEŽ
JOŽICA JURČIČ

TOZD LIBNA

Deset let v Labodu praznujejo:

ANICA BOŽIČ
MARIJA BOŽIČ
ANTONIJA BURJA
ROZIKA BUTROVIČ
ANGELA DRENIK
MARIJA ČUK
MARIJA FRANKOVIČ
MARJANA HRUŠEVAR
LJUDMILA JORDAN
MARIJA KUČIČ
SILVA LEVIČNIK
JOŽEFA LEVIČAR
FRANČIŠKA LEKŠE
JOŽICA MOLAN
REZIKA MEDVED
STANE NOVAK
MARIJA NOVAK
SLAVICA PAVOR
ANGELA PEREC
LUCIJA RUPAR

JOŽICA SMAJLOVIČ
MARIJA RIHTER
STANKA ŠKRIBINA
NEVENKA URBANČ
MARIJA VOGLAR
CVETKA ZAJC
MAJDA ZUPANC
KATARINA ŽIČKAR

Dvajset let v Labodu praznujejo:

MIHAELA JORDAN
JOŽEFA FRANKOVIČ
TEREZIJA KOSTANJSEK
MATILDA STRLE
MARIJA RESETIČ
MARIJA ŽOHER
ŠTEFANIJA ŽARN

TOZD LOČNA

Deset let v LABODU praznujejo:

LJUBICA BAN
CVETKA ČERČEK
VIDA GOLOBIČ
ŠTEFKA HUMLJAN
MARIJA JOHANC
MARIJA KOŠMRLJ
TEREZIJA KRALJ
JUSTINA KLEMENČIČ
OLGA KOPAČ
JOŽICA NOSAN
ŠTEFKA POVŠE
JUSTINA PUCELJ
MILENA SOLCE
JOŽICA SAŠEK

Dvajset let dela v LABODU praznujejo:

MARIČA HROVAT
MILENA UMEK

TOZD TEMENICA

10 let dela v LABODU
MARJETA GRABLJEVEC
MARIJA ŠTAMCAR
MARIJA ŠTEPEC
ANA KRALJ
ZOFIJA ZUPANČIČ
ANA ČEH
VERA RAMOVŠ

20 let dela v LABODU
IVANKA ŠAVRIČ

TOZD TIP-TOP

10 let delovne dobe v LABODU
DRAGICA AČIČ
ANTONIJA BAJDE
TEREZIJA FRIAUER
SLAVKA JAPELJ
MARIJA KULOŠ
MARIJA KOSI
MARJETA NOSE
FIRDA PLANINC
TEREZIJA SKOK
MARIJA TROBEC
ANTONIJA KLOPČIČ
LJUBICA NENADIČ
MARIJA PODOBNIK
MARIJA PRIJATELJ
DOBRINKA TOMAŠEVIČ-
DESPOT
MARTA ČAMPA
ALMA PAHOR

20 let delovne dobe v LABODU
KRISTINA CAR

RADINKA CENCELJ
JOŽEFA GODICELJ
MARIJA JELENČIČ
HELENA MADŽGALJ
BERNARDA MARTINČIČ
JOŽEFA PETKOVŠEK
BERNARDA PERŠE
ANA PETKOVIČ
STANISLAVA TROBEC
ANICA ZALETELJ
JOŽEFA HERBLAN
IVANKA PIŠKUR

TOZD ZALA

10 let dela v LABODU
EVA BLAZNIK
MARIJA BRUS
ROZALIJA CARL
MARIJA ČIBEJ
ANICA ERJAVEC
MARIJA FILIPOVIČ
JELKA GNEZDA
MARIJA GANTAR
MIRA KENDA
DARINKA MRAK
ALDA MLAKAR
JOŽICA ŠINKOVEC
NATALIJA VINČINA
OLGA ŽONTAR

TOZD COMMERCE

10 let delovne dobe v LABODU
BORIS FUČAK
LENČE JOSIFOVA
JOŽEFA KASTELIC
FRANC SLAK
VIDA VODOPIVEC
TONE PEKOLJ

iz ljubljanske enote:
JOŽEFA ŠKEDELJ

20 let delovne dobe v LABODU
MARTINA PRIKOVIČ

TOZD COMMERCE — enota

Ljubljana
MARINKA BEDENK
IVAN TEROPŠIČ
SLAVKO BAJC
MARJETA ZALOŽNIK
JOŽEFA DOLENC

DSSS

10 let dela v LABODU:
VALERIJA ARKO
JOŽE GRABNAR
VIKTOR PUNGERČAR
MARJETA ŽEL

IZ TIP-TOPA

Zima, ki se počasi le odmika je povzročila številne težave. Brali in poslušali smo koliko dela so imeli v bolnišnicah zaradi padcev na ledu. Nekateri so jo odnesli boljše, drugi slabše. Tudi v TOZD TIP-TOP je bilo na poti na delo in iz dela nekaj takih nezgod, med njimi celo pretres možganov.

dvajset let v ločni

Milena Umek je mati 15-letnega sina in leto in pol stare hčerke. Dela v šivalnici, poiskovala se je pa že na mnogih drugih delih. Tako je še v stari tovarni delala nekaj mesecev nepretrgoma ponoči na lepljenju, kasneje v likalnici in sedaj je že nekaj časa v šivalnici. Pogojev dela v stari tovarni se kaj nerada spomni, saj so bili



MILENA UMEK

izredno težki, zato pa toliko bolj ceni sedanje. Med ugodnostmi, ki jih je prinesel čas, so tudi lažje dostopne počitnice na morju. Letos bo tov. Umekova prvič letovala v sklopu Laboda, saj do sedaj ni bilo pravega časa tako zaradi gradnje, kot tudi zaradi dela, majhnega otroka in drugih zadržkov.

„Teh dvajset Labodovih let“, pravi tov. Umekova, „nam je prineslo veliko. Včasih smo malicali skupaj s podganami, sedaj pa imamo takorekoč vse, toda ljudje smo taki, da si vedno želimo še nekaj več.“

MARICA HROVAT dela v likalnici. Začela je v stari tovarni in kdor je zrasel iz takih pogojev, ni izbirčen. Tudi Marica pravi, da rada dela prav vse. „Bilo je hudo, zato nas starejše delavke prizadene, ker včasih mlajši ne znajo ceniti današnjih pogojev dela.“ Sama je vedno dosegala in presegala normo. „Precej je bilo treba pohiteti za take rezultate. „Toda preganjati ni potrebno nikogar, saj se vsi zavedamo, da delamo zwise in za nas vse,“ pravi tov. Hrovatova in v vedrem in marljivem vzdušju hiti z delom naprej.



jubilantki iz delte

V TOZD Delta Ptuj smo ob letošnjem prazniku podjetja 8. marca podelili kar 46 priznanj in nagrad delovnim jubilarantom. Dve od letošnjih nagrajencev, sta v tovarni že celih 30 let.

Na kratko ju bomo predstavili:

Tov. **Elizabeta Brmež** je rojena 8. oktobra 1933, je kvalificirana šivilja. Kar 25 let je delala na stroju — na normi, sedaj opravlja dela in naloge kontrolorke gotovih izdelkov. Vprašali smo jo, kako gleda na razvoj kolektiva in kako se med sodelavci počuti? Tov. Brmeževa je odgovorila: „Veliko stvari se je obmilo na boljše, čeprav smo imeli tudi težave. O razlikah ne bi dosti govorila, saj jih poznamo in zlasti starejši člani kolektiva se teh še kako zavedamo. Zadovoljna sem, da sem ostala v kolektivu toliko časa, saj se tudi sicer dobro počutim. Prav tako sem zadovoljna z odnosi med starejšo in mlajšo generacijo. Upam, da bo tudi prihodnjih pet let prav tako lepih in uspešnih, zlasti pa da bi bila še naprej zdrava, da bi dočakala redno upokojitev.“



ELIZABETA BRMEŽ



JOŽICA JURČIČ

Tov. **Jožica Jurčič** je rojena 5. februarja 1931, je kvalificirana šivilja. 24 let je delala kot šivilja, od združitve dalje pa opravlja dela in naloge pomočnika brigadirja. Tov. Jurčičeva smo poprašali kako se v kolektivu in pri delu počuti. Odgovorila je, da je v kolektivu zadovoljna, vendar je predvsem zadnje leto, utrujena. Skupaj ima 33 let delovne dobe in to je veliko, če pomislimo, da moramo žene tudi doma nositi glavno breme. Meni, da marsikatera sodelavka ne bo dočakala redne upokojitve, saj je tempo dela zahteven, zmogljivosti po petdesetem letu pa opešajo, kot to opaža pri sebi. MIMIČA MAGDIČ

TRETJI KONGRES SAMOUPRAVLJAVCEV

Prvi kongres samoupravljalcev je bil leta 1957 v Beogradu, drugi leta 1971 v Sarajevu, tretji pa bo junija letos spet v Beogradu. Udeležilo se ga bo 1700 udeležencev (na 4000 delavcev en delegat), od tega 212 iz Slovenije in 42 iz inozemstva. To bodo delegati naših delavcev na začasnem delu v tujini.



Utrinek iz svečanosti ob 8. marcu.

jubilanta iz libne

Tov. Stane NOVAK, roj. 1. oktobra 1946, ja zaposlen v tovarni „LABOD“ TOZD „LIBNA“ že 10 let na delovnem mestu mehanik-vzdrževalec, je podpredsednik DS, član nadzornega odbora OOS TOZD in član OZK TOZD. Ob svojem jubileju pove naslednje:

„Delo mehanika-vzdrževalca opravljam sam v eni izmeni. Ko sem prišel v „LABOD“ se mi zdi, da so kljub slabšim delovnim pogojem in slabši mehanizaciji, bili sodelavci bolj sproščeni in delali z večjim zadovoljstvom kot danes, ko imamo boljše delovne pogoje, moderne stroje. Menim, da je vzrok za to predvsem hitrejši tempo življenja, višji življenjski standard, zato pa je z ljudmi tudi težje delati.

Kljub vsem težavam pa sem z delom zadovoljen in rezultati dela DO „LABOD“ in TOZD, še zlasti za leto 1980, ko so več kot zadovoljivi.

Želim, da bi bilo v prihodnje v kolektivu več medsebojnega razumevanja tovarištva in sodelovanja, saj bomo le tako



STANE NOVAK

premagali težave, ki nas tarejo in dosegli še boljše rezultate in uspehe dela.

Tov. Ljudmila JORDAN, roj. 29. septembra 1942, je zaposlena v „LABODU“ že 20 let na delovnem mestu industrijska šivilja. Ob svojem jubileju pove naslednje:

„Delati sem začela v tovarni „LABOD“ Novo mesto 1961. leta, nato v obratu Kostanjevica, po združitvi tega obrata z obratom Krško pa sedaj opravljam delo industrijske šivilje v TOZD „LIBNI“ že 14 let.

Z delom in sodelavkami sem zadovoljna, vendar se mi zdi, da je v začetku mojega dela prevladovala večja disciplina, boljši medsebojni odnosi in večje veselje do dela, saj smo delo opravljale tudi ob nedeljah in celo ponoči. Najbolj mi je ostal v spominu moj prvi osebni dohodek v „LABODU“ v višini 9.000 din, vendar sem bila kljub temu zadovoljna. Danes pa ko prejema precej višji OD in sicer cca 7.000,00 din, pa ne morem ob tem življenjskem standardu in cenah, ki so tako visoke, biti zadovoljna. Trdo moram delati, da dosežem normo, ki je precej visoka, delo



LJUDMILA JORDAN

pa je zahtevno, se zlasti, ko delamo artikle za izvoz. Poleg tega je potrebno dati tudi velik poudarek kvaliteti dela, čemur se včasih ni posvečalo toliko pozornosti. Delo je bilo lažje opravljati tudi zaradi skupinske norme in si bil tako odvisen od drugih.

V naslednjem obdobju si želim, da bi se še naprej tako razumeli med seboj, da ne bi bilo toliko bolniških izostankov-nepotrebni, da bi izboljšali kvaliteto dela, da ne bi zmanjkalo dela v TOZD da ne bi bilo previsokih norm, saj bomo le tako lahko ustvarili svoj boljši jutri in pripomogli k razvoju DO „LABOD“ in TOZD „LIBNA“, in kar je najpomembnejše, imeli več možnosti za boljše osebne dohodke, ki še zlasti nam tekstilnim proizvajalcem povzročajo precej preglavic.”

MARIJA ŠTANGELJ

PRAZNOVANJE V TIP-TOP:

Praznovanje 8. marca je v TOZD TIP-TOP potekalo slovesno. Kulturni program so pripravili dijaki bežigradske gimnazije Ivan Cankar za jubilate pa je bila pripravljena tudi majhna svečanost.



JOŽICA KUNAVER

ob prazniku v zali

V TOZD „ZALA“ združuje svoje delo 95 delavk. Izmed teh 95 delavk smo se odločili v današnji številki glasila predstaviti tov. **Jožico Kunaver**, našo dolgoletno sodelavko. Pri odločitvi za njeno predstavitev nas je vodila želja, da se ji na ta način nekako oddolžimo za njeno dolgoletno prizadevno delo.

Tov. Jožica je zaposlena v TOZD „ZALA“ od leta 1969. V tem času je z DO preživela vse njene krize in uspehe ter tudi priključitev k DO „LABOD“. Ne le, da je svojo prizadevnost pokazala samo na delovnem mestu, pač pa se je aktivno vključevala v delo samoupravnih organov in družbeno političnih organizacijah. Od vsega začetka je aktivno delovala v osnovni organizaciji sindikata in bila delegirana v Občinski sindikalni svet. Na podlagi njene aktivnosti, prizadevnosti in uveljavljanja delegatskega sistema je bila leta 1979 sprejeta tudi v članstvo ZKJ.

V letu 1980 je sodelovala na kvizu TITO-REVOLUCIJA-MIR in s svojim znanjem prispevala k zelo dobri uvrstitvi našega TOZD-a. Preteklo leto je tov. Jožica slavila svoj delavni jubilej in tako prejela priznanje za 10-letno uspešno delo.

Tov. Jožici smo zastavili vprašanje o tem, kaj dela in kako se počuti na svojem delovnem mestu:

„Delam na delovnih nalogah šivilje UNI. Delo me veseli in ga opravljam z največjim zadovoljstvom, saj s tem zadovoljujem svoje in družbene potrebe. S šivanjem se ukvarjam tudi doma v prostem času in s tem v

današnji draginji prihranim marsikateri dinar.

Zadovoljna sem tudi s celotnim kolektivom, saj smo si sedaj, ko imamo status TOZD-a bolj enotne in povezane med seboj. Složno rešujemo tekočo problematiko in jo skušamo rešiti v zadovoljstvo vseh nas.

Trudim se, da dolžnosti in funkcije, ki so mi jih zaupale sodelavke, izpolnjujem kar najbolje.”

Na vprašanje o njenih željah za v bodoče, nam je tov. Jožica povedala naslednje:

„Moje želje so vsekakor povezane z željami našega kolektiva, to pa je doseganje planskih nalog in uspešnih poslovnih uspehov. Še vnaprej si želim medsebojnega tovarištva in razumevanja, saj je le to porok za uspešno opravljanje dela in doseganje dobrih rezultatov. Želim si tudi tega, da bi se naša žena-delavka lahko še bolj aktivno vključevala v naše samoupravljanje in dograjevanje samoupravno socialistične družbene ureditve.”

Tov. Jožici smo se zahvalili za njene želje, da pa se bodo tudi izpolnjevala, se bomo morali truditi tudi vsi ostali.

TATJANA HUMAR

KAKO DRUGO ŠOLSKO LETO

Občina Bežigrad je dala v javno razpravo predlog razporeditve mreže šol, ki naj bi bila veljavna že prihodnje šolsko leto, ko v Sloveniji prehajamo na usmerjeno izobraževanje. V novi razporeditvi šol odpade poklicna oblačilna šola v Ljubljani, na kateri se šola tudi nekaj štipendistk TOZD-a TIP-TOP. Med razlogi za ukinitve te šole, ki bo odslej v Kranju, je ugotovitev, da združeno delo ne potrebuje maturantov te šole v tolikšni meri, da bi bilo potrebno obdržati večje število teh šol.

Kot je že rečeno, bo celotna generacija, ki se sedaj že šola v ljubljanski šoli, že v prihodnjem šolskem letu obiskovala pouk v Kranju, če se seveda zaradi dodatnih finančnih obremenitev, težav ob prevozih ali internatih, določeno število deklet ne bo preusmerilo. Ob tem pa ostaja odprto vprašanje naših štipendistk.

informacijo podala
tov. **AM. GAŠPERŠIČ**

dvakrat jubilej

Ob prazniku naše delovne organizacije bomo čestitali našim jubilarantom in se jim zahvalili za vloženo delo in trud. Med tistimi, ki so v naši delovni organizaciji že dvajset let predstavljamo tokrat **IVICA BOSNER** in **MARINKO BEDENK**.

MARINKA BEDENK — vodja prodajalne CML

„Naša trgovina ima vse večje uspehe in lahko rečem, da sem



MARINKA BEDENK

zares zelo zadovoljna. Predno sem začela delati v trgovini, sem bila petnajst let v komerciali. Ob prehodu se mi je zdelo delo v prodajalni — nasproti delu v komerciali — manj živo in zanimivo. Toda Center mode v Ljubljani je s prijetnimi prostori, lepo ponudbo in dobro postrežbo privabil vse več kupcev in tov. Bedenkova se je v delo v CML lepo vživela. V Centru mode dela od samega začetka in lahko se pohvali, da ima tudi nekaj stalnih strank že od samega odprtja prodajalne. V prihodnost ne gleda tako skeptično, kot mnogi med nami. Res, da kupna moč peša, toda zato meni, da se bodo ljudje bolj premišljeno oblačili, da bodo zahtevali lepe in kvalitetne izdelke, pa čeprav bodo novi redkeje kot so bili do sedaj.

Skratka, zadovoljna z delom, s sodelovanjem znotraj Commerca in s TOZD TIP-TOP, s sodelavci (med njimi je tudi tov. **TONČKA KLOPČIČ**, ki tudi praznuje dvajsetletni jubilej) in s strankami!

IVICA BOSNER

V skladišču vrhnjih oblačil je tov. Bosnerjeva glavni komisio-



IVICA BOSNER

nar. Celih dvajset let se že ukvarja s tem delom in pravi, da je še vedno „zajubljena“ v to delo in v „cunjce“. Te postajajo vse lepše, sicer pa je moda vedno lepa. Delo komisijarja zajema širino od sprejetja odpremnice, na osnovi katere porazdeli po kupcih količine po velikostnih številkah, vzorcih itd. Vključeno je tudi delo s strankami ob dodatnih nabavah itd. Skratka zanimivo, razgibano delo, ki ga ima Ivica Bosner nadvse rada. Letos pravi, da si je po nekaj letih zopet ogledala ljubljanski sejem mode, saj je prejšnja leta vedno prišlo nekaj „vmes“, da si ni mogla ogledati naših in tujih izdelkov na tej prireditvi. Naša kolekcija jo je navdušila in čeprav ima mnoge med njimi — vrhnja oblačila — če to pred očmi, jo vedno znova navdušijo.

Tov. Bosnerjevi in Bedenkovi želimo tudi v bodoče veliko zadovoljstva in uspehov!

SODELOVANJE S KRAJEVNIMI SKUPNOSTMI

Vse pogosteje je izpostavljen sodelovanje s krajevnimi skupnostmi, ki še vedno ni zaživelo v taki meri, kot bi moralo. Kje iskati vzroke, je težko reči, saj slišimo pripombe iz sbeh strani — iz strani delovnih organizacij in iz strani krajevnih skupnosti. V TOZD DELTA je bila ta povezava zelo plodna, toda z reorganizacijo KS Rogoznica, so sedaj izpostavljeni stiki z enajstimi novoustanovljenimi KS. Z nekaterimi med temi so stiki že zelo živili, z drugimi pa se razvijajo.

Obojestransko prizadevanje in razčiščevanje možnosti sodelovanja bo v bodoče gotovo prineslo rezultate tako v veselje delavcev Delte, kot tudi krajevnih skupnosti.

20 in 10 let v temenici

Ivanka Šavrič je delavka v Temenici. Skupno ima dvajset let delovne dobe v Labodu, od tega pa je štiri leta preživela v novomeškem delu. Rada dela, rada šiva, pa tudi z odnosi v svojem kolektivu je zadovoljna, čeprav meni, da bi mlajši morda morali biti včasih bolj strpni. Res, da pogoji dela niso ravno najboljši, toda s pametnim obnašanjem, z delom in prizadevnostjo, bomo tudi to rešili. In prepričana je, da bo to kmalu. Zase osebno si želi zdravja, saj bo le tako tudi v bodoče uspešno delala, za svoj kolektiv pa skorajšen začrti adaptacije.



IVANKA ŠAVRIČ

Marjeta Grabljevec je deseto leto v Temenici. Začela je v proizvodnji skupaj z Marijo Štamcar, Marijo Štepec, Ano Kralj, Zofijo Zupančič in Vero Removš in vse so še v Temenici. Marjeta se je v tem času odločila za šolanje in sedaj končuje ekonomsko srednjo šolo. Pravi, da je tik pred zaključkom in kar težko verjame, da ji je uspelo. Seveda je bilo težko — družina, dve otroka, gradnja in šola, toda voljo se marsikaj doseže. Z v bodoče si želi predvsem to, da bi stekla dela in da bodo novi pogoji omogočali boljše in lažje delo njenim sodelavkam v proizvodnji!



MARJETA GREBLJEVEC



TONČKA KLOPČIČ

deset let v tip-topu

Med jubilaranti v TOZD TIP-TOP je tudi tovarišica **TONČKA KLOPČIČ**, ki je pred desetimi leti prišla v ta kolektiv. Ves čas dela na istem stroju in ob tem dosega lepe delovne rezultate. Sodelavke so pridjale, da je tov. Klopčičeva ena najbolj prizadevnih delavk. Pred leti je bila tudi aktivna mladinka sedaj pa ji čas ne dovoljuje širšega delovanja.

Doma je v 30 kilometrov oddaljenih Moravčah in ima dve hčerki stari leto in tri leta in pol. Avtobusne veze z domačim krajem so slabe, zato je težko za vsako popoldansko delo, toda če je tudi to potrebno, tov. Klopčičeva že najde rešitev.

„Če je vprašanje dela se potrudimo vsi. Vezani smo na plan in na normo in zavedamo se, da ustvarjamo zase in za družbo.“ pravi tov. Klopčičeva. Tudi o delovanju samoupravnih organov v TOZD je tekla beseda. „Naše predstavnice v delavskem svetu so prizadevne in nas dobro zastopajo. Sedaj imamo tudi sklep delavskega sveta za nabavo novih stolov, ki jih zares potrebujemo. Kljub temu pa bi bilo potrebno boljše in doslednejše obveščanje o delu samoupravnih organov.“

Deset let dela za šivalnim strojem je tov. Klopčičeva pričakala zadovoljno, želi si le zdravja. Imela je nekaj težav z bolečinami v vratu, ki so se kasneje preselile v križ in potrebno je bilo obsevanje. Tako začno kazati zobe poklicne bolezni. Razmišlja, da bi bilo potrebno uvesti parminutno telovadbo ali kaj podobnega. Saj tak kratek oddih z razgibavanjem delu in rezultatom ne bi škodil, le pomagal bi lahko.

stavbarjeva tozd gradbeništvo drava ptuj prehitro obsojena

V našem glasilu št. 1 je bila objavljena slika podrtega okrasnega zidu pri vhodu v trgovino oblačil Labod v Ptuju. Pod sliko je napisano sledeče besedilo: „Zid ob prodajalni v TOZD Delta, ki se je nenadoma podrł in pri tem poškodoval parkirano stoenko, je na kaj drag in žalosten način opozoril izvajalca Dravo Ptuj, da je bilo tokrat njihovo delo nekvalitetno in neodgovorno narejeno. Tov. Vera Maroh, ki je nesrečo fotografirala, je dala posnetku ime – mali potres v Delti.” To je v kratkem sestavku huda obtožba za Stavbar TOZD Gradbeništvo Drava Ptuj in netočna informacija tako za delavce Laboda, kot za širšo javnost. Zato bi želela na kratko razložiti za kaj gre in kako je prišlo do netočne informacije.

18. novembra 1980 se je porušil 4 m visok in 2 m širok dekorativni zid iz silikatne opeke vreden 20.000 din, zgrajen ob ureditvi nove prodajalne pred dobrim letom, pri vhodu v trgovino. V tem času je pihal močan jugovzhodni veter. Pri tem je bil močno poškodovan v bližini parkirani osebni avtomobil.

Z željo, da bi ugotovili vzroke in posledice ter morebitnega krivca za porušitev, smo obvestili o tem izvajalca gradbenih del Dravo Ptuj, projektanta tov. Tuga Lebiča in nadzornika gradnje tov. Franca Sagadina. Še istega dne je Drava Ptuj poslala svojega strokovnega zastopnika, ki si je skupaj z gradbenim nadzornikom ogledal dejansko stanje. Po pregledu načrta in projektantskega popisa del ter primerjavi izvršenih del, je bilo ugotovljeno in vnešeno v zapisnik, da je opečna stena bila zgrajena v skladu z načrtom. Tudi projektant in dva zunanja strokovnjaka pri svojem ogledu niso mogli ugotoviti vzroka oz.



Izložbeno okno trgovine v ptujski Delti.

krivca za nastali primer. Iz razprav je bilo moč ugotoviti, da je največ možnosti za vzrok porušitve v predhodnem trku oziroma zrahljanje zidu s kakšnim vozilom, kar je povzročilo, da se je ob močnem vetru porušil zid.

Kakor koli že, krivca ni bilo mogoče ugotoviti. Prav zato je toliko bolj graje vredna obdolžitev napisana pod objavljeno sliko. Ob tem naj povem, da je GP Stavbar TOZD Gradbeništvo Drava Ptuj izvajala vsa gradbena dela na naših tovarniških objektih v I. in II. fazi kot kooperant v III. fazi pa kot samostojni izvajalec. Dela so izvedli kvalitetno, saj doslej nismo imeli nobenih problemov, ki bi bili posledica njihovega slabega dela. Vedno pa so bili doseženi tudi ugodni kratki roki gradnje.

In kako je prišlo do takšne objave?

Vse člane kolektiva vzpodbujamo k pisanju za naš časopis. Veseli smo vsakega prispevka. Tov. Vera Marohova je med ostalimi nalogami zadolžena tudi za fotografiranje vseh zanimivih dogodkov v TOZD in skrbi za slikovni del Deltinih prispevkov za časopis. Tako je poslala tudi objavljeni posnetek z naslovom „mali potres v Delti”. Uredništvo „Laboda” pa si je verjetno ustvarilo nehote svojo podobo o odgovornosti za ta dogodek in formuliralo sestavek pod sliko.

Odgovornim delavcem v TOZD Delti Ptuj je žal, da je prišlo nehote do takšne nepravilne informacije in se opravičujemo delavcem GP Stavbar TOZD Gradbeništvo „Drava” Ptuj za neljubo napako.

Direktorica TOZD DELTA
DRAGICA NOVAK

tudi glasila združenega dela so zrcalo samoupravne zrelosti

Pred tretjim kongresom jugoslovanskih samoupravljalcev – Boj vsemu, kar odtuja samoupravljanje delavcem

Milka Špiljak je predsednik odbora za pripravo tretjega kongresa samoupravljalcev. Za časopis „Radničke novine” je nedavno tega dal obširen intervju o 3. kongresu, mi pa povzemamo le nekaj tistih misli, ki se nanašajo na pripravo kongresa, na vzroke, zakaj je kongres sklican prav v sedanjem času in na vprašanja, ki ponekod zavirajo neposredno odločanje delavcev o delu in rezultatih svojega dela.

Priprave so prišle do polnega izraza zelo pozno, vendar Mika Špiljak meni, da to ni izraz ohlapnosti ali dvomov v naloge kongresa, ampak drugih problemov, ki so se ob koncu lanskega leta nakopičili:



„Omahovanje ni pomenilo odpor, pač pa pasivnost dela družbenih struktur, ki so se ukvarjale z drugimi stvarmi. Le v takšnem smislu bi lahko govorili o omahovanju.“

Sicer pa tudi Mika Špiljak pripisuje pripravam na kongres zelo velik pomen:

„Kongresi so priložnost za delavski razred in vse družbeno delo, da med pripravami nanje temeljito razpravlja o vsem, kar smo dosegli v razvoju samoupravljanja, da se o tem tudi spregovori na kongresu in podpre, na drugi strani pa, da razpravlja o vseh zatikanjih samoupravljanja ter da z avtoriteto kongresa in vsega družbenega dela zahteva hitrejšo reševanje problemov...“

Pogosto slišimo, da je velika ovira samoupravnim odnosom tehnokracija. Mika Špiljak se s tem strinja, vendar meni, da je krivda tehnokracije le delna:

„Pod tehnoškatskimi strukturami običajno razumemo vodilni kader v delovnih organizacijah, strokovno-tehnični kader. Ta kader pa se kot po pravilu povezuje s političnimi strukturami, z izvršnimi organi družbenopolitičnih organizacij,



z državnimi in političnimi strukturami. In ko se politične ter tehnostrukture povežejo, imajo v rokah velik del gospodarske politike... In ko enkrat vse prevzamejo nase, potem takšna politika zahteva dodatne državne intervencije, ne glede na to, za katero področje dejavnosti gre.“

Vsaka intervencija od zgoraj je udarec samoupravljanju, zadržaja pa jih politična birokracija, kadar skupaj s tehnokracijo vodi napačno gospodarsko politiko in sprejema preveč ambiciozne ali napačne plane, ki jih mora potem z administrativnimi posegi popravljati. Vse to odtuja samoupravljanje delavcem, zlasti tam, kjer so samoupravni organi, sindikat in zveza komunistov izključeni iz odločanja, delavci pa se bojijo dati izjave in spregovoriti o problemih v svojih glasilih. Zato so tudi glasila združenega dela in njihovi uredniki zrcalo samoupravne zrelosti delovne organizacije.

N. S.



Predsednik centralnega delavskega sveta predaja jubilarke iz ljubljanske enote TOZD Commerce, priznanje za 20-letno delo (foto Pavlin)

obvestilo letovalcem

Ker je med člani počitniške skupnosti velik interes za vzpostavitev avtobusne linije med glavno sezono na relaciji Sevnica—Krško—Novo mesto—Nerezine, je SIS v dogovoru z avtobusnim podjetjem — Celjskim izletnikom za to relacijo. Cena prevoza po osebi v obe smeri je 370,00 din. Avtobus bi vozil na 10 dni in sicer 23. 6., 3. 7., 13. 7., 23. 7., 3. 8., 13. 8., 23. 8. in 3. 9. Ta pogodbeno avtobusna proga bo imela tudi to prednost, da ne bo potrebno čakati na trajekt. S tem v zvezi je bilo na izvršnem odboru skupnosti zavzeto stališče, da se naj za realizacijo avtobusnih prevozov obvesti vse člane skupnosti, ki bi za svoje potrebe rezervirali pri vsaki vožnji enako število sedežev in da bi prilagodili dekadne oz. menjave navedenim datumom. Ker moramo naše stališče glede rezervacij sedežev in menjav posredovati skupnosti do konca meseca marca, obveščamo vse tiste interesente, ki nameravajo letovati na Lošinj in ki bi želeli potovati z avtobusom, da izpolnijo obrezec, ki je natisnjen v tem glasilu in ga oddajo poslovnemu sektorju oz. v splošno službo v Novem mestu

tov. Muhiču. Letovalce obveščamo, da veljajo prijave za avtobusni prevoz v letošnjem letu le za TOZD Libna, Ločna, Temenica, Tip-Top, Commerce in DSSS. Za TOZD Delta in Zala pa bi bilo zaradi oddaljenosti to zaenkrat še neizvedljivo.

Letovalce pa kljub temu prosimo, da tudi oni izpolnijo obrazec, če bi želeli potovati z avtobusom in ga oddajo poslovnemu sekretarjem. Vsem zainteresentom pa moramo že ob tej priliki povedati, da ta varianta za avtobusni prevoz ni sigurna v letošnjem letu zaradi že predhodno planiranih letnih do-

pustov po TOZD oz. razpisanih terminov.

Za informacijo pa naj navedem še to, da obstoja redna avtobusna proga Zagreb—Reka—Nerezine. Avtobus vozi vsak dan ob 9,00 iz glavnega avtobusnega kolodvora v Zagrebu in prispe v Nerezine približno ob 15,00 uri. Cena vozovnice pa znaša 240,00 din v eno smer. Vozovnice lahko rezervirate telefonično na avtobusni postaji v Zagrebu vsaj nekaj dni pred odhodom. O izidu in realizaciji uvedbe avtobusne proge vas bomo sproti seznanjali.

MUHIČ JOŽE



„LABOD“ tovarna oblačil Novo mesto

**PRIJAVA ZA ORGANIZIRANI AVTOBUSNI PREVOZ
NA MALI LOŠINJ**

PRIIMEK IN IME:
TOZD:
Št. LETOVALCEV:
RELACIJA:
v dne

Podpis:

Odreži!





Iskrenim čestitkam ob 8. marcu in ob jubileju tov. Šentjurčeve se je priključil tudi Šentjernejski oketet, ki je praznično vzdruže s svojim petjem še popestril. foto Pavlin

okrepljeni z novim znanjem

Vsi člani ZK naj bi bili idejno in akcijsko sposobni delovati v svoji delovni organizaciji, kot tudi v okolju v katerem živimo. Da pa bi to dosegli in da bi se to delovanje okrepi, pa ne smemo zanemariti idejnopolitičnega usposabljanja.

Medobčinsko študijsko središče ZK Novo mesto vsako leto organizira vse več oblik idejnopolitičnega usposabljanja, skozi katerega naj bi v nekaj letih šel vsak član ZK, ne glede na izobrazbo ali položaj.

Ena od teh oblik izobraževanja je tudi tromesečni seminar teorije in prakse marksizma, na katerem sem tudi sam sodeloval. To vrsto izobraževanja je obiskovalo dvajset slušateljev in sicer iz metliške, črnomaljske, trebanjske in novomeške obči-

ne. Šolali smo se iz dela. To pa je bil tudi vzrok, da je bila udeležba slušateljev tako majhna. Le naša delovna organizacija in pa SGP „Pionir“ sta poslali v šolo po dva slušatelja – delavca. Naša naloga je bila, da se podrobneje seznanimo teorijo in prakso marksizma. Le z znanjem, ki smo si ga pridobili v tej šoli, lahko pomagamo v svojih delovnih organizacijah pri krepitvi samoupravne socialistične družbe. Marksizem ni ustaljen model socializma, ampak je le temelj socialističnega procesa, katerega je treba dograjevati in proučevati.

Slušatelji smo aktivno delovali tudi na kulturnem, političnem in informacijskem področju. Izdali smo tudi tri biltene pod imenom „Mladi marksist“. Sodelovali smo z JLA, študijsko knjižnico, ki nam je dajala knjige za dodatno izobraževanje. Obiskali smo politično šolo v Kumrovcu in atomsko elektrarno v Krškem, ter se podrobno seznanili o delovanju njih samih.

Čas, katerega smo imeli za seminar je bil kratek. Posebno zato, ker je bil seminar obsežen, gradiva za študij je bilo veliko, a zavedali smo se, da moramo

dobro poprijeti za delo in šolo uspešno končati. Le tako lahko dokažemo in potrdimo mišljenje ljudi, ki so nas poslali na izobraževanje in nam zaupali to nalogo.

Meni je ta seminar pomenil zelo veliko. Prepričan sem, da bom z znanjem, ki sem ga pridobil, pripomogel v naši sredini, pri delovanju družbeno političnih organizacij, uresničevanju in delovanju samouprave. Svoje znanje bom skušal prenesti na moje sodelavce, da vsi skupaj pripomoremo k boljšemu jutri, ter pri uresničevanju pravic in dolžnosti delavskega razreda.

MILAN ZUPANČIČ

LETO 1981 MEDNARODNO LETO INVALIDOV

Generalna skupščina OZN je leto 1981 razglasila za mednarodno leto invalidov. Po nepopolnih ocenah ima približno pol milijarde ljudi različne telesne hibe in duševne motnje, zaradi katere se ne morejo ali pa se težko vključijo v delo in normalno življenje.

Prav zaradi tega, da bi zdravi ljudje in mednarodna skupnost vedela za njihove težave, je letošnje leto razglašeno za mednarodno leto invalidov.

Skrb za ljudi s telesnimi hibami in ljudi z večjim ali manjšim duševnimi motnjami je v različnih deželah različna, odvisna pač od materialnih možnosti, zavzetosti, tradicije in splošnega gledanja na probleme teh prizadetih ljudi.

Mednarodno leto invalidov naj bi pomenilo za vse – tudi za nas – obveznost, da načrtno in organizirano ugotovimo položaj invalidov vseh vrst, pretehtamo pravno ureditev skrbi zanje ter njeno praktično uresničevanje. Predvsem pa bomo morali pretehtati tudi vsa dosedanja prizadevanja, da bi preprečevali invalidnost, to je, da bi odpravljali vzroke za invalidnost. Poleg preprečevanja bomo morali nameniti največ skrbi rehabilitaciji invalidov: medicinski, poklicno–delovni in sodobni. Invalidi vseh vrst naj bi se kar najbolj usposobili za samostojno ter normalno življenje in delo. Prav na tem področju je veliko nalog za OZD, SIS, društva in za nas vse.

JOLANDA ŠTRAUS